

Informatie voor ouders die niet meer samen zijn

Uw zoon of dochter komt voor diagnostiek of behandeling bij de afdeling psychiatrie van het UMC Utrecht Hersencentrum. Als uw kind jonger is dan 16 jaar, heeft u als gezag dragende ouder¹ (gedeeltelijke) zeggenschap over de behandeling van uw kind. Jongeren vanaf 16 jaar worden in de zorgverlening wettelijk gelijkgesteld aan een meerderjarige. Zij hebben daardoor zelf zeggenschap over hun behandeling.

Ouders hebben een belangrijke rol

U speelt als ouder een belangrijke rol in het informeren en ondersteunen van uw kind.

Voor en tijdens de diagnostiekfase en behandeling moeten er ook beslissingen genomen worden. Voor een goed verloop van de diagnostiek en behandeling worden gezagdragende ouders zo veel mogelijk betrokken. We streven ernaar dat in overeenstemming met ouders en kinderen te doen. In deze folder leest u meer over wat de wet hierover bepaalt.

Ouders hebben een belangrijke rol en zijn beiden verantwoordelijk

Het kan zijn dat u als ouders niet meer samen bent. Mogelijk is er tussen u en uw voormalige partner geen of weinig contact meer of verloopt dit contact moeizaam. Voor de aanmelding en behandeling van uw kind is het echter van belang dat u als ouders overlegt en samenwerkt. Ouders zijn er samen verantwoordelijk voor dat het goed gaat met hun kind. Afhankelijk van wie het gezag heeft, heeft u bepaalde zeggenschap over de behandeling van uw kind.

Wat zijn uw rechten en plichten volgens de wet?

In de wet is geregeld wat de verantwoordelijkheden zijn van u als ouder. We zetten ze op een rijtje:

Toestemming behandeling

Voor de behandeling van een kind dat jonger is dan 16 jaar, is toestemming vereist van de ouder(s) met het ouderlijk gezag. Aan een kind dat 12 jaar of ouder is wordt ook toestemming gevraagd. Wanneer in het belang van het kind niet gewacht kan worden op toestemming van de ouder(s), kan een uitzondering gemaakt worden (zie paragraaf *Hoe werken we bij het UMC Utrecht Hersencentrum? – aanmelden*). Bij gebruikelijke of niet-ingrijpende behandelingen is het uitgangspunt dat de toestemming van een afwezige ouder wordt verondersteld.

Ouderlijk gezag na echtscheiding

Tenzij door de rechter anders is besloten, hebben beiden ouders na een echtscheiding doorgaans gezamenlijk het ouderlijk gezag. Dit betekent dat u beiden het recht en de plicht houdt om uw kind op te voeden en te verzorgen. U blijft allebei verantwoordelijk voor het geestelijk en lichamelijk welzijn van uw kind. U blijft beiden de wettelijk vertegenwoordiger en u hebt beiden recht op informatie.

---

¹ Met ouder wordt ook de voogd bedoeld die verantwoordelijk is voor de verzorging en opvoeding van het kind.

Het ouderlijk gezag zonder huwelijk of geregistreerd partnerschap

Als ouders bij de geboorte van een kind niet met elkaar getrouwd zijn en ook geen geregistreerd partnerschap hebben, krijgen de ouders niet automatisch het gezamenlijk ouderlijk gezag. Alleen de moeder oefent dan het ouderlijk gezag uit. Wilt u samen het ouderlijk gezag uitoefenen, dan moet u een verzoek indienen bij de rechtbank. Voorwaarde hierbij is dat de vader het kind heeft erkend.

Recht op informatie als beide ouders het ouderlijk gezag uitoefenen

Als gezagdragende ouders heeft u beiden recht op informatie over uw kind. Daarom is het belangrijk dat u beiden de gesprekken met de behandelaar bezoekt. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan bent u wettelijk verplicht om elkaar als ouders te informeren over de gezondheid en behandeling van uw kind. Mocht de communicatie tussen u als ouders moeizaam verlopen, dan kunt u zich wenden tot de behandelaar. Deze is verplicht u de informatie te geven, tenzij hij/zij van mening is dat het geven van informatie in strijd is met het belang van uw kind. Het kan ook zijn dat uw kind zelf nadrukkelijk bezwaar maakt tegen informatieverstrekking aan beiden of één van de ouder. Als een kind 12 jaar of ouder is en jonger dan 16 jaar, is het verstrekken van zijn of haar gegevens aan ouders in beginsel niet toegestaan zonder toestemming van het kind. De hulpverlener dient bij de afweging rekening te houden met alle belangen op grond van het goed hulpverlenerschap (beschreven in de wet WGBO, artikel 453).

Recht op informatie als één ouder het gezag uitoefent

Het kan zo zijn dat één ouder het ouderlijk gezag uitoefent, omdat de rechter na echtscheiding bijvoorbeeld het gezag aan één ouder toegekend heeft. De gezagdragend ouder is dan vertegenwoordiger van het kind. De ouder die niet (meer) met het ouderlijk gezag is belast, treedt niet (meer) op als vertegenwoordiger van het kind, beslist niet mee over de behandeling van het kind en heeft geen rechten die aan dat beslissingsrecht zijn gekoppeld (zoals het inzagerecht).

Wanneer één van u beiden niet meer belast is met het ouderlijk gezag, dan heeft de ouder zonder gezag recht op feitelijke, globale en belangrijke informatie (doelgericht). Deze ouder moet hier wel zelf om vragen. De hulpverlener kan het verstrekken van informatie weigeren als hij van mening is dat informatieverstrekking in strijd is met het belang van het kind of als hij de informatie ook niet aan de met gezag belaste ouder zou verstrekken.

Gezingsvoogdij

Het kan zijn dat uw gezin begeleid wordt door een gezinsvoogd van Bureau Jeugdzorg. Hulpverleners hebben niet de plicht om de gezinsvoogd informatie te geven over uw kind. Bij gezinsvoogdij blijft u als ouder(s) in beginsel het ouderlijk gezag uitoefenen. Informatie wordt alleen in overleg met u verstrekt.

Hoe werken we bij het UMC Utrecht Hersencentrum?

De wettelijke regels die in de vorige paragrafen zijn besproken, heeft het Hersencentrum verwerkt in de zorgverleningsprocedure. U leest hieronder wat dat betekent voor de aanmelding, diagnostiek, behandeling en rapportage.

Aanmelding door de verwijzer

Wanneer uw kind wordt aangemeld voor diagnostiek of behandeling in het Hersencentrum, informeert de hulpverlener naar de gezagsverhouding. U dient als gezagdragende ouder uw voormalige partner op de hoogte te stellen van de diagnostiek of behandeling van uw kind.

Wanneer het adres bekend is, nodigt Het Hersencentrum u beiden uit voor het intakegesprek. Als u beiden belast bent met het ouderlijk gezag en het niet met elkaar eens kunt worden over de behandeling van uw kind, dan kan u de kinderrechter vragen een beslissing te nemen. Alleen in zeldzame gevallen als uitstel van behandeling de psychische ontwikkeling van uw kind ernstig schaadt kunnen we de zorgverlening in het kader van goed hulpverlenerschap toch starten als beide gezagdragende ouders het niet eens zijn. We informeren u dan schriftelijk over de redenen.

Als een ouder wel toestemming voor de behandeling geeft, maar niet bij de zorgverlening betrokken wil zijn, kan dat gevolgen hebben voor het uiteindelijk resultaat van de behandeling. Het kan er voor zorgen dat we een minder volledig beeld krijgen bij het verzamelen van informatie voor diagnostiek. Of dat we de behandeling niet optimaal kunnen vorm geven. Dit zullen we met u bespreken. Het recht op informatie blijven ouders te allen tijde behouden.

Intake en diagnostiek

Als u beiden bij de behandeling betrokken wilt zijn, nodigen wij u gezamenlijk uit voor een intake. Is een gezamenlijke intake niet mogelijk, dan krijgt elk van u apart een intakegesprek. In het intakegesprek zal het niet gaan over de relatieproblematiek, maar over de problemen van uw kind en uw visie hierop.

Behandeling

De behandeling van een kind tussen 12 jaar en 16 jaar start met instemming van het behandelplan door zowel de gezagdragend(e) ouder(s) als het kind. In dit plan worden de doelen voor de behandeling van het kind vermeld, en de manier waarop hieraan gewerkt wordt.

Rapportage en informatie

Van de gesprekken met de behandelaar wordt een verslag gemaakt dat we opnemen in een elektronisch patiëntendossier. Gezagdragende ouders hebben recht op inzage in het medische dossier van hun kind als deze jonger is dan 12 jaar. Als een kind 12 jaar of ouder is maar jonger dan 16 jaar, is inzage in het medisch dossier in beginsel alleen toegestaan na toestemming van het kind. Als u inzage wilt in het dossier maakt u dat kenbaar bij de behandeld arts. Indien gewenst kan een afspraak gemaakt worden om met de behandelaar gezamenlijk het dossier in te zien.

Wat kan u doen als u het nog niet eens kunt worden?

Het kan zijn dat (de zorgverlening aan) uw kind in de knel komt vanwege het conflict dat er tussen ouders bestaat. Als dit het geval is, adviseren wij u mediation (bemiddeling) aan te vragen. Een bemiddelaar helpt u als ouders om samen, met respect voor elkaar, afspraken te maken. In de meeste gevallen komt dit de behandeling en het welbevinden van uw kind ten goede. Mediation leidt meestal tot snellere en betere oplossingen dan het starten van juridische procedures.

Heeft u nog vragen?

In deze folder hebben we geprobeerd u te informeren over hulpverlening aan kinderen waarvan de ouders niet meer samen zijn. Het kan zijn dat u na het lezen van de folder vragen heeft in verband met uw specifieke situatie. U kunt dan contact met ons opnemen via het aanmeldteam, telefoonnummer: 088 755 5 888.